

Ügyiratszám: **Üzleti titok**
Ügyintéző: **személyes adat**
Tárgy: kiegyensúlyozottsági kérelem
elbírálása

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

471/2013. (III.20.) sz.

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) **Személyes adat**, a Jobbik Magyarországért Mozgalom (a továbbiakban: Jobbik) sajtófőnökének **Személyes adat**, a továbbiakban: Kérelmező) a Magyar RTL Televízió Zrt. **(Személyes adat)** a továbbiakban: Médiaszolgáltató) RTL Klub elnevezésű médiaszolgáltatásában 2013. február 5-én, 18 óra 30 perces kezdettel sugárzott „Híradó” című műsorszám víz- és szemétdíj csökkentésével foglalkozó hírblokkjával kapcsolatban 2013. február 12-én benyújtott kiegyensúlyozottsági kérelem alapján 2013. február 13-án indult hatósági eljárásban

megállapította,

hogy a Médiaszolgáltató az RTL Klub elnevezésű csatornáján 2013. február 5-én 18 óra 30 perces kezdettel sugárzott „Híradó” című műsorszámával megsértette a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét.

A Médiatanács ezért a Médiaszolgáltatót

kötelezi,

hogy a jelen határozat jogerőre emelkedésétől számított 5 napon belül az RTL Klub csatornán a 2013. február 5-én 18 óra 30 perces kezdettel közzétett, a törvénysértő híradást tartalmazó hírműsorszámával azonos időpontban, értékelő magyarázat nélkül a következő közleményt tegye közzé:

„A Magyar RTL Televízió Zrt. médiaszolgáltató 2013. február 5-én megsértette a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény 13. §-ában előírt kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, amikor az RTL Klub csatornán 18 óra 30 perces kezdettel sugárzott „Híradó” című műsorszámának a víz- és szemétdíj csökkentésével foglalkozó hírblokkjában a Jobbik Magyarországért Mozgalom vonatkozó álláspontjáról nem számolt be.”

vagy

a jelen határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül az RTL Klub csatornán a 2013. február 5-én 18 óra 30 perces kezdettel közzétett, a törvénysértő híradást tartalmazó hírműsorszámával azonos időpontban sugárzott hírműsorszámában adjon lehetőséget a Kérelmezőnek az általa kifogásolt, hiányzó álláspontja megjelenítésére.

E határozat ellen közigazgatási úton fellebbezésnek nincs helye, a közléssel jogerős és végrehajtható. A határozat felülvizsgálata a közléstől számított 15 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól a Médiatanács (1088 Budapest, Reviczky u. 5.) ellen indított keresettel kérhető. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a keresetlevelet harminc napon belül tárgyalás tartása nélkül bírálja el, a keresetlevélben tárgyalás tartása kérhető. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető.

Indokolás

A Kérelmező a Médiaszolgáltató RTL Klub állandó elnevezésű csatornáján 2013. február 5-én 18 óra 30 perces kezdettel sugárzott „Híradó” című műsorszámnak a víz- és szemétdíj csökkentésével foglalkozó hírösszeállítását érintően fogalmazott meg, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 13. §-ának, valamint a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 12. § (2) bekezdésének sérelmére hivatkozó, a műsorszámban közzétett tájékoztatás kiegyensúlyozatlanságát sérelmező kifogást.

A Kérelmező álláspontja szerint a kifogásolt műsorszám nem felelt meg a tényszerű és kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének, mivel az érintett hírösszeállítás nem tartalmazta a Jobbik üggyel kapcsolatos álláspontját, holott azt Z. Kárpát Dániel, a Jobbik frakcióvezető helyettese 2013. február 5-i keltezésű közleményében megfogalmazta.

A Kérelmező a fentiekben túl hivatkozott az Smtv. 10. §-ában a sajtó kötelezettségeként megfogalmazott megfelelő tájékoztatáshoz való jogra.

Mindezek alapján a Kérelmező a jogsértés tényének megállapítását, a Médiaszolgáltató közlemény közzétételére, vagy a Jobbik álláspontját tartalmazó interjú közlésére kötelezését kérte a hatóságtól.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés előírja, hogy az Smtv. 13. §-ában és az Mttv. 12. § (2) bekezdésében meghatározott kiegyensúlyozottsági kötelezettség megsértése esetén a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató hatósági eljárást kezdeményezhet, a kérelem elbírálására pedig a JBE médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásai tekintetében a Médiatanács, más médiaszolgáltatások vonatkozásában a Hivatal rendelkezik hatáskörrel.

A Médiatanács a Médiaszolgáltatót 1327/2011. (X. 5.) számú határozatában jelentős befolyásoló erővel rendelkező médiaszolgáltatóként azonosította.

Fenti rendelkezést alapul véve a jelen kiegyensúlyozottsági ügyben a kérelem elbírálása az Mttv. 181. § (1) bekezdése és a 182. § u) pontja alapján a Médiatanács hatósági hatáskörébe tartozik.

A Médiatanács a hatáskör megvizsgálását követően a kérelem érdemi elbírálásának további feltételeit, azaz az eljárási szabályok teljesülését ellenőrizte.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése esetén a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató hatósági eljárást kezdeményezhet, tehát bárki a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően benyújtott kérelme, így jelen esetben a Kérelmező is, érdemben elbírálendő.

Az Mttv. 181. § (2) bekezdése előírja, hogy a hatósági eljárás kezdeményezését megelőzően a kérelmező köteles kifogásával a médiaszolgáltatóhoz fordulni. A kérelmező az általa kifogásolt tájékoztatás közzétételétől, ismétlés esetén az utolsó ismétléstől számított hetvenkét órán belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól azon álláspont – megfelelő, a kifogásolt tájékoztatás közzétételéhez hasonló körülmények közötti – közzétételét, amelynek közzététele a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges.

Az Mttv 181. § (3) bekezdése kifejti, hogy a médiaszolgáltató a kifogás elfogadásáról vagy elutasításáról annak kézhezvételétől számított negyvennyolc órán belül dönt. A döntésről a kérelmezőt haladéktalanul írásban értesíteni kell. A kérelmező a döntés közlésétől számított negyvennyolc órán belül – a döntés közlésének elmaradása esetén a kifogásolt vagy sérelmezett tájékoztatás közzétételétől számított tíz napon belül – a kifogásolt műsorszám és az érintett médiaszolgáltató pontos megnevezésével hatósági eljárást kezdeményezhet a Hatóságnál.

A Médiatanács a rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapította, hogy a kérelem a törvényi eljárási rendnek megfelelően, határidőben került benyújtásra. A Kérelmező a Médiaszolgáltató által 2013. február 5-én közzétett műsorszámmal kapcsolatos kifogását a kérelemhez mellékelte, a fax elküldését igazoló adási nyugta tanúsága szerint 2013. február 6-án küldte el a Médiaszolgáltató hírigazgatóságának faxszámára. A Kérelmezőnek a Médiatanácshoz címzett kérelme 2013. február 12-én, az Mttv. 181. § (3) bekezdésében rögzített tíz napos határidő betartásával került feladásra.

A Médiatanács az eljárás tárgyát képező kérelem vonatkozásában megállapította, hogy az a hivatkozott eljárási szabályoknak megfelelt, így érdemben elbírálható volt.

A Médiatanács 2013. február 15. napján kelt, MN/3707-2/2013. ügyiratszámú levelében, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 29. § (3) bekezdés b) pontja szerint tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a kérelem beérkezéséről és az eljárás megindulásáról, és egyben felhívta a figyelmét arra, hogy az eljárás során iratbetekintési és nyilatkozattételi jog illeti meg.

A Jobbik frakcióvezető helyettese által megfogalmazott, 2013. február 5-i keltezésű, a Médiaszolgáltatónak szóló kifogás mellékleteként szereplő, így a Kérelmező által a Médiatanácsnak is benyújtott kérelemhez csatolt MTI közlemény a következőket tartalmazta:

„A Jobbik parlamenti frakciójának közleménye

Budapest, 2013. február 5., kedd (OS) – A Jobbik „rezsicsökkentési” receptjei

A Jobbik üdvözlí a kormányzat rezsikiadásokat mérsékelni szándékozó kezdeményezését, amellelt, hogy különösen álszentnek tartja az MSZP és a külföldi háttérű közműcégek kívánalmait a korábbiakban gátlástalanul kiszolgáló politikusok ezzel kapcsolatos megnyilvánulásait. Az irányt jónak találjuk, ugyanakkor a csökkentés arányát nem tekinthetjük elégségesnek. A magyar polgárok jelen pillanatban bizonyos energiahordozók és szolgáltatások után akár 30-40 százalékkal magasabb rezsiszámlákat fizetnek, mint amekkorákat a piaci viszonyok és világpiaci árak indokolttá tennének. További gondot okoz az is, hogy a jellemzően külföldi, sokszor multinacionális háttérű szolgáltató cégek hatalmas extraprofitot halmoznak fel, s nem egy esetben ezeket kiszivattyúzzák az országból. Nem nehéz belátni, hogy a lakosság nem fizetné meg ezt az indokolatlan terhet egy olyan esetben, ha a közműcégek és stratégiai fontosságú vállalatok széles körű állami ellenőrzés alatt állnának – a hatékonyság fenntartása és javítása mellettt. Ezen felül a Jobbik – a lakosságot érintő terhek további csökkentése mellettt – folyamatosan vizsgálja annak lehetőségeit, hogyan lehetne újra állami tulajdonba venni az érintett társaságok minél nagyobb hányadát.

Z. Kárpát Dániel frakcióvezető-helyettes

Kiadó: Jobbik parlamenti frakciója”

A Médiaszolgáltató nyilatkozata 2013. március 4-én érkezett meg a Médiatanácshoz, melyben a Médiaszolgáltató előadta, hogy a kifogást tevő beadványához mindösszesen egy 382-8429 számra történő sikeres adási nyugtát mellékelte, így sem a Jobbik, sem Pál Gábor kifogásával a Médiaszolgáltatóhoz nem fordult, illetve ennek megtörténtét hitelt érdemlően nem bizonyította. A beadvány érdemi elbírálásra ekként teljes mértékben alkalmatlan.

Ezt követően a Médiaszolgáltató - a kérelem esetleges érdemi vizsgálatára tekintettel - előadta, hogy álláspontja szerint a kifogásolt műsorszám nem sértette meg a kiegyensúlyozottság követelményét, az alábbi indokok mentén.

Hivatkozott a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatalának MF/9258-4/2011. számú végzésében kifejtettekre, a Médiaszolgáltató véleménye szerint az Smtv. 10. §-a „*egyrészt a közönséget megillető tájékoztatási, tájékozódási jogot rögzíti, másrészt a médiarendszer egészének tájékoztatási kötelezettségéről, mint általános médiajogi alapelvről rendelkezik. A hivatkozott rendelkezésben rögzített hiteles, gyors, pontos tájékoztatás tehát nem az egyes médiaszolgáltatókra vonatkozó feladatot határoz meg, hanem a médiarendszer egészére vonatkozó alapelvi követelményt fogalmaz meg.*”

A Médiaszolgáltató ezt követően előadta, hogy álláspontja szerint a Kérelmező által képviselt párt „*tendenciózus eljárást folytat a média szinte valamennyi szereplőjével szemben.*”

E kapcsán kifejtette, hogy egyetért a Médiatanács 810/2010. (XII. 15.) számú határozatában rögzített azon állításokkal, miszerint „*a sajtószabadság alkotmányos jogát sértené, ha egy párt maga dönthetné el, hogy nyilvános rendezvényén elhangzottakból mely mondatok, milyen sorrendben, milyen felvételek kíséretében kerülhetnek be egy híranyagba.*”

A Médiaszolgáltató ehhez kapcsolódóan a fenti határozatnak a szerkesztői szabadságra vonatkozó megállapításait is megismételte álláspontja alátámasztása érdekében.

A Médiaszolgáltató ezt követően emlékeztetni kívánta a Médiatanácsot, a médiaigazgatásra vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos vita során a Médiatanács és a kormány által is kinyilvánított azon véleményre, miszerint tekintettel arra, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye a korábbi szabályozásban is szerepelt, illetve az e kötelezettség kapcsán született hatósági döntések és bírósági ítéletek tartalmára, „*az új jogszabályok életbe lépésével ennek a kérdésnek a megítélése érdemben és a médiaszolgáltatók hátrányára nem fog változni.*”

Ennek megfelelően álláspontja szerint a korábbi gyakorlatra is tekintettel, a „*közérdeklődésre számot tartó hazai és külföldi eseményekről szóló tudósításnak kell kiegyensúlyozottnak lennie, és egyetlen műsorszolgáltatónak sem kötelezettsége minden, a potenciális érintettek által fontosnak ítélt eseményről tudósítani.*”

Ebben a körben hivatkozott a Médiatanács 1653/2011. (XI. 16.) számú határozatában, az Mttv. 3. §-ában alapelvi szinten rögzített szerkesztői szabadság vonatkozásában tett megállapításaira, valamint az Smtv. 4. §-ához fűzött indokolásra, mely szerint senkinek sincsen alanyi joga arra, hogy követelje bármely médiumban való szereplését, illetve véleménye abban való közlését.

A Médiaszolgáltató utalt továbbá az 1/2007. (I. 18) számú AB határozatra, „*mely kimondta, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem értelmezhető úgy, mint amely azt a követelményt támasztja a médiaszolgáltatóval szemben, hogy az minden egyes álláspontot minden műsorszámban megjelenítsen.*”

Az idézett AB határozat szerint tehát elegendő, ha egy ellentétes álláspont megjelenik, illetve ha érzékeltetik, hogy létezik ellentétes álláspont”.

A Médiaszolgáltató véleménye szerint jelen ügyben e követelménynek eleget tett, hiszen beszámolt a víz- és szemétdíj csökkentésére irányuló kormányzati szándék alakulásáról, valamint az erre adott ellenzéki reakcióról.

Álláspontja szerint a „*Jobbik közleménye az ismertetettel ellentétes álláspontot nem tartalmaz, a közzétett kezdeményezés és a Jobbik álláspontja között markáns különbség nem állapítható meg.*”

Ennek kapcsán a Médiaszolgáltató ismételten hivatkozott a Médiatanács 810/2010. (XII. 15.) számú határozatában és a vonatkozó bírósági ítéletekben megjelent, a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének a szerkesztői szabadság vonatkozásában történő értelmezésére.

„Fentiekkel mindenben egyet értve hangsúlyozzuk, hogy egy ezzel ellentétes álláspont, azaz ha egy sajtótájékoztató, vagy egy országgyűlési, illetve EP képviselő bármely közleménye minden további nélkül bárki számára alanyi jogot keletkeztet a tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorban való szereplésre, akkor mindez azt eredményezheti, hogy bármely politikai erő különösebb erőfeszítés nélkül könnyen tematizálhatná a műsorszámokat.”

A Médiaszolgáltató előadta, hogy hírszerkesztősége saját szakmai, etikai és jogi kódex szerint működik.

Kifejtette, hogy *„hírműsorai közszolgálati műsoroknak tekintendők, tehát ez a szakmai és etikai kódex egyben az általunk fontosnak tartott közszolgálatosság értelmezési kerete is. Tényként rögzíthető, hogy igyekszünk tartani magunkat a kormány-ellenzék szerepeltetésének 70-30%-os arányához, amely alól kivételt általában csak a választási kampányok jelentenek (ott fele-fele arányban szerepeltetjük a kormánypártokat és ellenzéket), továbbá olyankor, amikor az emberek mindennapi életét érintő kormánydöntéseket mutatjuk be részletesebben. A kiegyensúlyozottság követelményének megfelelően ilyenkor is igyekszünk azonban mindig megszólaltatni az ellenzéki oldal képviselőjét is. Ezzel együtt, pusztán a megszólalások számszakiságát vizsgálva, a kiegyensúlyozottság matematikailag nem valósítható meg”.*

A Médiaszolgáltató rögzítette, hogy hírműsoraiban több alkalommal is beszámolt a Jobbik programjáról, képviselőinek megszólalásáról, véleményéről, maximálisan eleget téve ezáltal a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének, mivel álláspontja szerint e követelmény érvényesülését nem kizárólag egyetlen hír kapcsán kell vizsgálni, hanem a teljes műsorfolyam vonatkozásában.

A Médiaszolgáltató előadta, hogy tekintettel arra, hogy a szerkesztői szabadság elvét az Mttv. alapvető rendelkezései között rögzíti, mely a vélemény szabadság és a szólásszabadság Alaptörvényben rögzített alapjogából ered, *„így a tájékoztatás elmaradása általánosságban, és jelen konkrét esetben sem eredményezheti az Smtv. 13.§-ában meghatározott kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség megsértését.”*

Kifejtette, *„a Jobbik sorozatos panaszai, amelyekben rendre azt a kifogást fogalmazzák meg, hogy sajtótájékoztatójukról, kiadott közleményükről nem számoltunk be, teljesen alaptalanok, azok esetleges teljesítése alkotmányellenes gyakorlatot szülne, és szembe menne mind az Smtv., mind az Mttv. alapelveivel és szabályaival és sértené a szerkesztői szabadságot”.*

A fentiek alapján a Médiaszolgáltató a kérelem elutasítását és a megindult hatósági eljárás megszüntetését kérte.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

A kérelemmel érintett, 18 óra 35 perckor kezdődő hírblokk a következőket tartalmazta:

A hírösszeállítás kezdetekor a hírolvasó a következőket mondta:

„Tovább csökkentené a rezsit a Fidesz. A gáz és a villany után, most a víz- és szemétszállítás díját mérsékelnék 10%-al. Erről a frakció ma kezdődő három napos gyulai ülésén tárgyalnak. A Víziközmű Szövetség főtitkára szerint először egységesíteni kell a 3000 településen csaknem 10.000 tarifát, és csak utána lehet díjcsökkentésről beszélni, ráadásul több, az Európai Unió által támogatott beruházást is veszélyeztet, ha tovább csökken a közműs cégek bevétele, amelyeknek már a közműadót is fizetniük kell.

A hírösszeállításban ezt követően megszólaltattak egy anyát, aki karján gyermekével a következőket mondta:

„Ez meg a szemétszállítás, tehát a telefonszámlát mondjuk ne számold.”

Narráció:

„Számolgat a család, havonta 35.000 forint körül van a rezsijük.”

A korábban megszólaló anya a következőket mondta:

„Ha a víz- és szemétszállítás díját veszem, az hát éves szinten, 12.000 forint megtakarítást jelentene.”

Narráció:

„Tíz százalékkal csökkentené a víz- és a szemétdíjat is a Fidesz, emiatt több önkormányzati tulajdonú cég nehéz helyzetbe kerülhet. A Fidesz frakcióvezetője a Híradó kérdésére azt mondta, arról egyelőre még nem tárgyaltak, hogy ezeknél a cégeknél kompenzálják-e a kieső bevételeket.”

Rogán Antal, a Fidesz frakcióvezetője:

„Én azért nem egy olyan szolgáltatót ismerek, ahol a középszintű vezetők is meglehetősen nagy értékű szolgálati autóval tudják ellátni a feladataikat. Nem biztos, hogy erre a jövőben is lehetőség lesz. Mi alapvetően abban vagyunk érdekeltek, hogy a szolgáltatók ne tudjanak minden költséget, mindent gátlástalanul rányomni az emberekre.”

Narráció:

„A Vízműcégek Szövetsége szerint előbb tárgyalni kellene, a csökkentés csak utána jöhet.”

Az összeállításban ezt követően telefoninterjú keretében megszólalt Nagy Edit, a Magyar Víziközmű Szövetség főtitkára:

„A Magyar Víziközmű Szövetség elkötelezett az irányba, hogy kész a szakma és a kormányzat közötti kommunikációra. 3200 településen, majd 10.000 díj, különböző díj létezik, tehát ennek mindenféleképpen egy egységesítése szükséges először.”

Narráció:

„A szakmai szervezetek szerint több eu-s finanszírozással megvalósult beruházás is veszélybe kerülhet, ha a kormány beváltja az ígéretét. A szocialisták szerint a víz- és szemétdíj csökkentés csak trükk.”

Török Zsolt, az MSZP szóvivője:

„Szemétdíj, hulladékgazdálkodási díj emelésére került sor több önkormányzatban is, csak kettőt emeljek ki, Debrecenben húsz százalék körüli összegről döntöttek, Pakson pedig egy olyan indítvánnyal éltek az ármegállapító hatóság felé, amely száz százalékos szemétdíj emelést jelent.”

Narráció:

„A közműs cégek nem törődnek bele, hogy rezsicsökkentés mellett még különadóval is sújtja őket a kormány.”

Az összeállítást Kéri Barnabás riporter bejelentkezése zárta:

„A kormány a rezsicsökkentéssel tíz százalékkal csökkentette a közműcégek árbevételeit, emellett pedig közműadót is kivetettek, a közművezetékek minden métere után évente száz forint adót kell fizetni. A cégek ezt áthárítanák a fogyasztókra, de a jogszabályok ezt nem teszik lehetővé, ezért bírósághoz fordultak.

Kéri Barnabás, Híradó, Budapest”.

A Médiatanács a műsorszám tartalmának részletes, érdemi vizsgálatát megelőzően a Médiaszolgáltató nyilatkozata alapján a Médiaszolgáltatóhoz fordulás tényét vizsgálta meg.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok alapján a tényállás tisztázása során megállapította, hogy a Médiaszolgáltató nyilatkozatában foglaltakkal ellentétben bizonyítást nyert, hogy a Kérelmező műsorszámmal kapcsolatban megfogalmazott kifogásáról a Médiaszolgáltató tudomással bírt.

A Kérelmező által a kérelemhez csatolt, a kifogás elküldését tanúsító fax adási nyugtáján rendeltetési címként a 382-8429-es telefonfax hívószám, a nyugtán az eredmény rovatban a „jó” jelzés szerepelt. A Médiatanácsnak hivatalos tudomása van arról, hogy a kifogás elküldését igazoló fax adási nyugtáján szereplő faxeszám a Médiaszolgáltató hírigazgatóságának faxeszáma.

A fentiek alapján a Médiaszolgáltatóhoz fordulás ténye bizonyítást nyert.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét az Mttv. 12. §-a és az Smtv. 13. §-a együttesen határozzák meg. Az Smtv. a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámokkal kapcsolatban fogalmazza meg. A törvény rendelkezése szerint ezeknek a műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban sokoldalúan, tényszerűen, időszerűen, tárgyilagosan és kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.

Mttv. 12. § (2) bekezdése értelmében a tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.

Az Mttv. és az Smtv. fent hivatkozott rendelkezései által körülhatárolt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Azt, hogy mely események tartanak számot a közérdeklődésre, azaz mely eseményekről készül beszámoló az egyes műsorszámokban, kizárólag a szerkesztő, illetve a médiaszolgáltató döntheti el.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás fogalmi elemei – mint ahogyan azt a Legfelsőbb Bíróság BH 2007. 253. szám alatt közzétett eseti döntésében kifejtette – a sokoldalúság, a tényszerűség, az időszerűség és a tárgyilagosság követelménye, tehát a kiegyensúlyozottság olyan általános kategória, melynek részelemeit a törvény nevesíti. Az Mttv. 181. §-a kizárólag a kiegyensúlyozottsági kötelezettség megsértése esetére határoz meg eljárásrendet, a törvény hatásköri szabályai szintén csak a kiegyensúlyozottsági kötelezettség vizsgálatáról rendelkezik.

A közösséget érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, egy adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat kell a közösség számára összegyűjteni és bemutatni. A média által közvetített információk birtoklása segít abban, hogy a polgárok szelektáljanak, és az információk birtokában alakítsák viszonyukat egymáshoz és a valósághoz, ezért fontos az objektivitásra való törekvés. A tájékoztatásban döntő szempont, hogy az adott esemény fontos-e, hogy eljusson a nézőhöz, vagyis van-e hírértéke. Fontos a tájékoztatáskor mérlegelni, hogy mi az, ami a közönséget érdekelheti, amely által tájékozott emberként alakíthatják ki véleményüket és viszonyukat környezetükhöz.

Egy vitatott kérdés, közérdeklődésre számot tartó esemény bemutatásakor az egyes, az ügy szempontjából releváns nézeteknek kell megjeleníteniük. Az Alkotmánybíróság 1/2007. (I. 18.) számú határozatában kimondta, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem értelmezhető úgy, mint amely azt a követelményt támasztja a műsorszolgáltatóval szemben, hogy az minden egyes álláspontot minden műsorszámában megjelenítsen. Elegendő lehet az is, ha egy ellentétes álláspont megjelenik, illetve ha érzékeltetik, hogy létezik ellentétes álláspont. Valamennyi szembenálló nézet bemutatására nem minden esetben van lehetőség, a szerkesztés során olykor választani kell a releváns, és szükséges súllyal, a kellő arányban képviselt nézetek

között. Nem határozható meg előre, hogy hány eltérő véleménynek kell teret adni a műsorszámokban, ám amennyiben több szervezet, társadalmi csoport, párt is ugyanazt az álláspontot képviseli egy adott ügyben és azok között releváns különbségek nem fedezhetőek fel, abban az esetben elég csak egy szervezet vagy csoport álláspontját megjeleníteni. A törvény ugyanis a különféle véleményeket és azok bemutatását védi a demokratikus közélet kialakítása és a közügyek megvitatásának elősegítése céljából, nem pedig az egyes vélemények „tulajdonosait”.

A tájékoztatás kiegyensúlyozottsága aszerint is vizsgálandó, hogy a híryanag felépítése, az elhangzottak befolyásoló erővel rendelkeznek-e, valamint hogy a hír, tudósítás során szubjektív, értékítéletet tartalmazó kommentárok elhangzanak-e, amelyek a nézőt érzelmileg, illetve a döntéseinek meghozatalában befolyásolhatják.

A jelen eljárás tárgyát képező, a Fidesz víz- és szemétdíj csökkentését célzó javaslatáról készített hírösszeállításban ismertetésre kerültek a tervezett kormányzati lépések részletei, a kormányoldalról megszólalt Rogán Antal frakcióvezető, az ellenzék részéről az MSZP vonatkozó álláspontját Török Zsolt szóvivő mutatta be, a szakma részéről pedig a Magyar Vízközmű Szövetség véleményét szerkesztette műsorba a Médiaszolgáltató.

A Médiatanács a Kérelmező által csatolt, a fentiekben ismertetett MTI közlemény tartalma alapján megállapította, hogy a Jobbik véleménye a hírösszeállításban a tervezett díjcsökkentéssel kapcsolatban bemutatott álláspontoktól markánsan különbözött.

A Jobbik közleményen megjelölt álláspontja szerint, a párt, bár üdvözli a kormányzat díjcsökkentési terveit, annak mértékét nem tartja elegendőnek. Véleményük szerint a magyar adófizetők akár 30-40 százalékkal is magasabb rezsizsámlát fizetnek, mint amekkorát a piaci viszonyok és a világpiaci árak indokolnak. Kifejtették, hogy az alapvető gondot az jelenti, hogy a közműszolgáltatók többsége külföldi kézben lévő, extraprofitot felhalmozó multinacionális cég, melyek bevételeiket kiviszik az országból.

A párt további és a jelenleginél nagyobb mértékű rezsicsökkentés mellett, e külföldi tulajdonú cégek esetében azt vizsgálná meg, hogy miként lehetne őket újra állami tulajdonba venni.

A Médiaszolgáltató feladata, kötelezettsége jelen esetben az volt, hogy a témához kapcsolódó, a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges, az ügy szempontjából releváns álláspontokat összegyűjtse és bemutassa. A hírösszeállításban helyt kapott a Fidesz javaslatát bemutató, a rezsicsökkentés szándéka mögötti érveket felvonultató álláspont, Rogán Antal frakcióvezető interpretációja révén. Az ellenzéki pártok részéről megszólalt az MSZP képviselője, aki kifejtette, hogy a Fidesz rezsicsökkentési javaslata csupán „trükk”, a valóságban ezzel éppen ellentétes folyamatok zajlanak. A szakmai szervezetek részéről a Magyar Vízközmű Szövetség véleménye szerepelt a hírblokkban, mely a tárgyalások és a jelenlegi tarifarendszer egységesítésének fontosságát hangsúlyozta.

A Jobbik MTI közlemény keretében ismertetett álláspontja a hírösszeállításban a víz- és szemétdíj csökkentésével kapcsolatban megjelenített felfogásoktól markánsan különbözött, hiszen, a párt bár egyetértett a díjcsökkentés tényével, annak mértékét nem tekintette elégségesnek. Emellett kifejtette, hogy a magyar lakosság rezsiköltségei sokkal magasabbak az indokolt mértéknél, és a díjak csökkentése mellett legalább ilyen fontos lenne a külföldi tulajdonban lévő szolgáltatók cégek állami tulajdonba vétele, mely alapjaiban hozzájárulna a lakosság díjfizetési kötelezettségeinek csökkentéséhez.

A fentiekben túl, tekintettel az Mttv. 12. § (2) bekezdésében rögzített rendelkezésre, mely szerint a tájékoztatás kiegyensúlyozottságát - a műsorszámok jellegétől függően - az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani, a Médiaszolgáltató eleget tett volna a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének abban az esetben is, ha a Jobbik vonatkozó álláspontját soron következő hírműsorai valamelyikében közlésezi.

Mivel a Médiaszolgáltató a kérelemmel érintett hírblokkjában, illetve egyéb tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámokban nem jelenítette meg a Jobbik releváns, a bemutatott álláspontoktól eltérő véleményét, és ezt a hiányosságot a híreket közlő hírolvasó sem pótolta, a Médiaszolgáltató nem tett eleget a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének.

A fentiek alapján a Médiatanács a jogsértés következtében a Médiaszolgáltatót az Mttv. 181. § (5) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint vagylagos módon kötelezte, melynek során figyelembe vette a vagylagosan előírt kötelezettségek teljesítésének eltérő jellegét is.

A Médiatanács a fent kifejtettekre tekintettel megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a kifogással illetett műsorszám sugárzásával megsértette az Smtv. általános médiajogi alapelvet rögzítő 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét és az Mttv. 12. §-ában foglalt rendelkezést, azaz a kérelem alapos.

A Kérelmező az Mttv. 12. § (2) bekezdésében, az Smtv. 13. §-ában foglaltakon túl hivatkozott az Smtv. 10. §-ban rögzített tájékoztatáshoz való jog sérelmére is, amely rendelkezés egyrészt a közönséget megillető tájékoztatási, tájékozódási jogot rögzíti, másrészt a médiarendszer egészének tájékoztatási kötelezettségéről, mint általános médiajogi alapelvről rendelkezik.

A Médiatanács megállapította, hogy a megjelölt törvényhely alapvető jelentőségű jogelvet tartalmaz, melyet a hatóság az Mttv. 182-184. §-ában meghatározott hatáskörei gyakorlása során köteles érvényre juttatni. Az alapvető rendelkezések megsértése önállóan, konkrét hatásköri szabály megjelölése nélkül önmagában nem vizsgálható, az alapvető rendelkezések kiegészítő szabályként alkalmazhatók.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a fentiekkel összhangban az 5.K.30.028/2013/11. számú ítéletében az Smtv. 10. §-ának értelmezése kapcsán az alábbiakat rögzítette:

„Kiemeli a bíróság, hogy a fenti törvényhelyen írt szabályozás nem az egyes médiaszolgáltatókra vonatkozó feladatot határoz meg, hanem a médiarendszer egészéhez kapcsolódó alapvető követelményt fogalmaz meg. Ezt támasztja alá az is, hogy az Smtv. a hivatkozott rendelkezést a közönség jogai között jeleníti meg és nem a sajtó kötelezettségeit meghatározó rendelkezések között rögzíti.”

Az Mttv. 167.§ (1) bekezdése értelmében „a Hatóság kérelemre vagy hivatalból – feladat- és hatáskörének keretében – jogosult hatósági ellenőrzés vagy hatósági eljárás keretében felügyelni az e törvényben és az Smtv.-ben meghatározott rendelkezések érvényesülését, betartását, valamint a hatósági döntéseiben és a Hatóság által kötött hatósági szerződésekben foglalt teljesítését.”

A fentiek alapján a Médiatanács az Mttv. 181. § (1) bekezdése alapján, a 182. § u) pontjában foglalt hatósági hatáskörében a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a **Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontján**, a jogorvoslat előterjesztésének helyére és határidejére vonatkozó tájékoztatás az **Mttv. 181. § (6) bekezdésén**, a halasztó hatály az **Mttv. 163. § (3) bekezdésén**, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatás a **polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 338. § (2) bekezdésén** alapul.

Az eljárás során a Ket. 153.§ (2) bekezdése szerinti eljárási költség nem merült fel.

Budapest, 2013. március 20.

a Médiatanács nevében

**dr. Kollarik Tamás
soros elnöki tisztséget ellátó tag**

**Dr. Koltay András
hitelesítő tag**

Kapják: **Személyes adat**